

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN
EN DE BEGROTING

du

van

MERCREDI 19 FÉVRIER 2014

WOENSDAG 19 FEBRUARI 2014

Après-midi

Namiddag

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 15.07 uur. De vergadering wordt voorgezeten door de heer Carl Devlies.

Le développement des questions et interpellations commence à 15.07 heures. La réunion est présidée par M. Carl Devlies.

01 Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de open data" (nr. 21598)

01 Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "les données ouvertes" (n° 21598)

01.01 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, onder impuls van de heer Bogaert, staatssecretaris van Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, werd het platform datagov.be opgericht.

De overheid beschikt over heel wat gegevens op papier of in gesloten elektronische vorm, maar niet in een elektronisch formaat waarmee onderzoekers, bedrijven en innovatieve app-ontwikkelaars aan de slag kunnen.

De federale regering en de Vlaamse regering engageerden zich in 2011 met betrekking tot het concept van open data. Heel wat federale overheidsdiensten schreven zich intussen in deze filosofie van open data in en stelden hun gegevens ter beschikking van dit platform. De doelstelling is om tegemoet te komen aan de toenemende vraag van onderzoekers, media, bedrijven en ICT-ontwikkelaars om zelf handige toepassingen te kunnen uitbouwen op basis van de informatie van de overheid. Hogere transparantie, hogere efficiëntie en innovatie zijn de drie belangrijkste doelstellingen van open data.

Het goedkeuren van de begroting en het toezicht zijn een van de belangrijkste taken van een parlement. De FOD Budget en Beheerscontrole beschikt over elektronische applicaties die toelaten gedetailleerde rapporten en historiek te consulteren. Ik verwijs naar het antwoord van 14 maart 2012 op mijn mondelinge vraag nr. 9871. Toen stelde u voor om de toegang tot de automatische gegevensbanken, op basis waarvan de rapporten zijn gemaakt, elektronisch ter beschikking te stellen voor de leden van de commissie voor de Financiën en de Begroting.

Op 7 november 2012 stelde u dat de FOD Budget en Beheerscontrole een Exceltoepassing had uitgewerkt voor de ondersteuning van de uitgavenbegroting 2013. Overweegt u de begrotingscijfers in een elektronische bruikbare vorm ter beschikking te stellen via het open-dataplatform?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot voormelde acties voor een elektronische toegang tot rapporteringsinstrumenten van de FOD Budget en Beheerscontrole?

01.02 Minister Olivier Chastel: Mijnheer Devlies, de gegevens over de goedgekeurde uitgaven- en rijksmiddelenbegroting zullen deze week in een toegankelijk Excelformaat op de website van de FOD Budget en Beheerscontrole worden geplaatst. Normaal was het de bedoeling dat dit zou gebeuren onmiddellijk na de stemming, maar er was enige vertraging omdat er op dat ogenblik werd gewerkt aan een technische migratie van de website van de FOD, en er de voorkeur aan werd gegeven om in een overgangsfase geen nieuwe gegevens te plaatsen.

Ik heb aan mijn administratie gevraagd om na te gaan of er een eenvoudige link kan worden gelegd vanuit het open-dataplatform naar de op de website van de FOD gepubliceerde gegevens.

In afwachting van de creatie van een direct toegankelijk rapporteringsstelsel worden de uitvoeringsgegevens van de begroting op kwartaalbasis via elektronische drager ter beschikking gesteld van het secretariaat van de commissie, met het oog op een verspreiding onder de leden. Gezien de beperking van de budgettaire middelen vormt het opzetten van een vlot en ruim toegankelijk rapporteringsstelsel niet langer een prioriteit voor de FOD Budget en Beheerscontrole.

01.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Er is een zekere vooruitgang geboekt, maar alle doelstellingen zijn nog niet gerealiseerd. Er blijft dan ook nog wat werk aan de winkel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de begrotingsberaadslaging van 23 december 2013" (nr. 21894)

02 Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "la délibération budgétaire du 23 décembre 2013" (n° 21894)

02.01 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, in het geval van uitzonderlijke of onvoorzienbare omstandigheden kan men afwijken van de uitgavenbegroting via een beraadslaging in de Ministerraad. Het tweede aanpassingsblad van de Algemene Uitgavenbegroting voor het jaar 2013 werd laattijdig bij de Kamer van volksvertegenwoordigers ingediend.

Het Rekenhof is van oordeel dat de beraadslaging nr. 3229 van de Ministerraad van 23 december 2013 tot machtiging van de vastlegging, de vereffening en de betaling van de uitgaven boven op de kredieten die werden geopend door de Algemene Uitgavenbegroting voor het jaar 2013 niet past binnen artikel 70 van de wet van 22 mei 2003, houdende de organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Belgische Staat.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u de opmerkingen van het Rekenhof? Wat is het statuut van deze beraadslaging, gelet op de vermeende onwettigheid?

Wat was het uitzonderlijke of onvoorzienbare karakter van voorliggende beraadslaging?

Wat was de onderliggende reden voor het feit dat het wetsontwerp niet tijdig werd ingediend en de normale procedure voor de begrotingsgoedkeuring van de wetgever had kunnen worden gevolgd?

02.02 Minister Olivier Chastel: Mijn diensten en ikzelf hechten veel belang aan de opmerkingen van het Rekenhof. Daarom analyseren wij ze systematisch en geven wij antwoord.

Zo gebeurde het ook in mijn brief van 5 februari 2014. Daarin heb ik geantwoord op de opmerkingen van het Rekenhof bij de begrotingsberaadslaging nr. 3229 van de Ministerraad.

Artikel 70 van de wet van 22 mei 2003, houdende de organisatie van de begrotingen en van de comptabiliteit van de federale Staat, bepaalt geen enkele geldigheidsvoorwaarde die, als ze niet wordt nageleefd, het besluit nietig verklaart.

Het artikel bepaalt in deze dat het Rekenhof aan de Kamer van volksvertegenwoordigers zijn opmerkingen kan meedelen over de manier waarop de regering de bepalingen van artikel 70 toepast.

Het gaat voornamelijk om het criterium spoedeisendheid en het naleven van de begrotingsprocedure die worden beschreven. In dit geval werd de procedure volledig gerespecteerd.

Over de beoordeling van het criterium spoedeisendheid is er alleen een verschil in standpunt tussen de

regering en het Rekenhof.

Wat de kalender voor de indiening van het bijblad betreft, als men het ontwerp van de begroting 2014 als voorbeeld neemt, ziet men dat dit op 31 oktober 2013 werd ingediend, maar slechts wet geworden is op 19 december 2013 en pas op 27 december 2013 in het *Belgisch Staatsblad* is verschenen.

Opdat de kredieten die voortvloeien uit de aanpassing voor 2013 nog konden worden aangewend in 2013 moest het voorontwerp daartoe worden ingediend lang vóór 31 oktober, wat toen niet verantwoord was. De omstandigheden zijn sindsdien echter gewijzigd. Uitgaven die onsamendrukbaar en onontbeerlijk werden geacht moesten in 2013 alsnog plaatsvinden. Bij gebrek aan tijd kon dat niet meer volgens de gewone procedure. Daarom hebben wij artikel 70 ingeroepen.

Ik geef u hier een overzicht.

Bij de FOD Binnenlandse Zaken moesten inzake de dode hand voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de uitgaven worden aangepast op basis van de definitieve gegevens van de administratie van Patrimoniumdocumentatie van de FOD Financiën.

Bij de FOD Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking gaat het om de overname door de Staat van het deel van de Belgische Maatschappij voor Internationale Investerings (BMI) in het kapitaal van de Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO) op vraag van de BMI. Op 6 december 2013 heeft de Ministerraad zijn akkoord hiervoor gegeven. Dit was dus dringend en onvoorzienbaar.

Bij de FOD Financiën betreft het de deelname in de overheidsbedrijven. Het gaat om de overname door de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij van de bewijzen van deelgerechtigdheid gehouden door de NV Financière Rue de France in de NMBS in het kader van de herstructurering van de NMBS. Op 14 november 2013 heeft de Ministerraad zijn akkoord hiervoor gegeven. Dit was dus ook dringend en onvoorzienbaar.

Inzake de dotatie voor de pensioenen voor de overheidssector, omdat duidelijk werd dat er voor 2013 geen akkoord zou zijn met de deelstaten over de responsabiliseringsbijdrage, moesten de kredieten voor de uitbetaling van de pensioenen in de overheidssector worden aangepast. Dit was dus opnieuw dringend en onvoorzienbaar.

Inzake de Rijksschuld, met name de rente, leningen op lange termijn en de aankoop van effecten, was de stijging van de kredieten nodig omdat er een aanpassing nodig was van de strategie voor de financiering van de Rijksschuld in 2013 en 2014. Dat was eveneens dringend en onvoorzienbaar.

Betreffende de financiering van de Europese Unie werd ons door de in het Europees Parlement goedgekeurde aanpassingen van de Europese begroting meegedeeld dat de Belgische bnp-bijdrage voor 2013 aan de EU verhoogd werd. Dit was dus eveneens dringend en onvoorzienbaar.

Tot slot, in antwoord op uw derde subvraag merk ik op dat het eind september of begin oktober 2013 nog niet verantwoord was een bijblad in te dienen. De feiten met vertraging, die ik in mijn antwoord op uw tweede vraag heb uiteengezet, maakten dat wij een noodprocedure moesten invoeren, om bijkomende kredieten ter beschikking te stellen van de regering. De aanpassing werd op 23 december 2013 bij de Kamer ingediend.

02.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, u hebt mij ditmaal niet overtuigd. Het is in uw hoedanigheid van minister van Begroting uw opdracht om artikel 174 van de Grondwet en de wetten op de Rijkscomptabiliteit te doen respecteren.

Ik begrijp dat u onder druk kunt staan van uw collega's in de regering. Ik moet mij echter aansluiten bij het advies en het oordeel van het Rekenhof dat heel negatief was over dit wetsontwerp. Ook de Inspectie van Financiën heeft gesteld dat niet was voldaan aan de uitzonderlijke omstandigheden, zoals een ramp of een pandemie.

Tijdens de bespreking van de tweede begrotingsaanpassing is deze problematiek ook ter sprake gekomen. Toen hebt u melding gemaakt van de stemming van de dotaties van het koningshuis. Wij hebben een en ander nagekeken. De teksten ter zake werden in juli 2013 ingediend en werden reeds tijdens de plenaire

vergadering van 10 oktober 2013 goedgekeurd. Er was dus wel degelijk tijd genoeg om een tweede begrotingsaanpassing tijdig in te dienen.

Aldus rond ik mijn reactie in mijn hoedanigheid van parlements lid af. Het is belangrijk dat parlementsleden de adviezen van het Rekenhof nakijken en ze, indien nodig, bijtreden. Ondertussen is de wet evenwel goedgekeurd. In de toekomst is het noodzakelijk de wetten op de Rijkscomptabiliteit strikt na te leven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de begroting 2014" (nr. 21895)

03 Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le budget 2014" (n° 21895)

03.01 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, de regering heeft zich geëngageerd om het structureel tekort van de gezamenlijke overheid terug te dringen tot 1,2 % van het bbp. De ramingen van de ontvangsten en uitgaven die aan de basis liggen van de begroting zijn gebaseerd op de macro-economische parameters van de economische begroting van september 2013. Voor 2014 stelde u een onderbenutting van 870 miljoen euro voorop.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen.

Ten eerste, zit de begroting 2014 op het goede spoor? Wat is de geraamde impact van de macro-economische omgeving en de realisaties van 2013?

Ten tweede, op welke wijze wordt dit objectief van onderbenutting voor 2014 per departement verdeeld? Wat zijn de richtlijnen ter zake?

Ten derde, welke werkmethode en kalender hebt u voor ogen voor de opvolging van de begroting 2014, de technische voorbereiding van de begroting 2015 en de rapporteringverplichtingen voor Europa, tijdens de komende maanden?

03.02 Minister Olivier Chastel: Mijnheer Devlies, wat betreft de realisaties van 2013, het gezamenlijk deficit van de Belgische overheden samen bedraagt 2,7 % van het bbp. Entiteit I sluit, wat haar vorderingensaldo betreft, het jaar 2013 af met een deficit van 2,5 %.

Wat betreft de begroting 2014, heeft de Ministerraad van 7 februari de kalender en de aanpak van de begrotingscontrole vastgelegd. Zo wordt een nota van het monitoringcomité met een actualisatie van 2014 gevraagd tegen 14 maart. Deze nota zal een antwoord bieden op uw vraag.

Voorlopig kan ik al meegeven dat de eind vorige week gepubliceerde economische begroting de macro-economische uitgangspunten die werden gebruikt bij de opmaak van de begroting 2014 heeft bevestigd. Het macro-economisch kader is zelfs globaal iets positiever. Het Planbureau voorziet een groei van 1,4 % voor 2014, terwijl de regering zich bij de opmaak van de begroting nog baseerde op een groei van 1,1 %.

Wat betreft de onderbenutting voor 2014, heeft de Ministerraad van 17 januari een omzendbrief betreffende het versterkt mechanisme van begrotingsbehoedzaamheid voor het begrotingsjaar 2014 goedgekeurd. Deze omzendbrief voorziet in verschillende mechanismen om het behalen van de doelstelling van een onderbenutting van 870 miljoen euro te ondersteunen. Zo wordt er een administratieve blokkering doorgevoerd van 2 % op de personeelskredieten, 15 % op de werkingskredieten en 20 % op de investeringskredieten.

Teneinde een controle te hebben op het uitgavenritme worden de overige niet-geblokkeerde middelen per trimestriële schijf vrijgegeven, met telkens 25 %. Het spreekt voor zich dat de departementen daarop uitzonderingen kunnen vragen. Die uitzonderingen moeten voor advies aan de inspectie van Financiën worden voorgelegd. Op het einde van het eerste kwartaal wordt er gerapporteerd over de uitvoering van de begroting. Die rapportering moet voor ieder departement aangevuld worden met de planning voor het gebruik van de kredieten voor de rest van het jaar. Het rapport wordt ter validatie voorgelegd aan de

Inspectie van Financiën.

Zoals reeds aangehaald, heeft de Ministerraad van 7 februari zijn goedkering verleend aan een werkschema voor de voorbereiding van de begrotingscontrole 2014, de rapportering aan Europa in het kader van de EDP-procedure, de voorbereiding en opmaak van het stabiliteitsprogramma, de voorbereiding van een meerjarenraming voor entiteit I, die als basis kan dienen voor het budgettaire gedeelte van de regeringsonderhandelingen, en de concrete voorbereiding van de begroting 2015.

Inzake de begrotingscontrole kunnen de verschillende diensten na de publicatie van de economische begroting aan de slag om hun ramingen te actualiseren. Die zullen tegen 14 maart samengebracht worden in een nota van het monitoringcomité. Die nota zal de basis vormen voor de begrotingscontrole. In het kader van de EDP-procedure moet er tegen 21 maart een nieuw verslag opgemaakt worden over de realisaties in 2013 en de uitvoering van de begroting 2014. In het kader van de voorbereiding van het stabiliteitsprogramma zal de afdeling Financieringsbehoeften van de Hoge Raad van Financiën tegen 24 maart een advies uitbrengen. Daarna moet er over de doelstellingen een overleg opgestart worden in het Overlegcomité.

Het stabiliteitsprogramma zal dan ten laatste op de Ministerraad van 25 april goedgekeurd moeten worden. Er is aan het monitoringcomité gevraagd om een meerjarenraming 2014-2019 te maken tegen 6 juni. Tegelijkertijd werd er ook een concrete timing uitgewerkt om de voorbereiding van de begroting 2015 in detail aan te vatten. Die voorbereiding moet tegen 4 juli uitmonden in een verslag over 2014 en 2015.

03.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw toelichting.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Carl Devlies aan de minister van Begroting en Administratieve Vereenvoudiging over "de begroting 2013" (nr. 21896)

04 Question de M. Carl Devlies au ministre du Budget et de la Simplification administrative sur "le budget 2013" (n° 21896)

04.01 Carl Devlies (CD&V): Deze vraag is al gedeeltelijk beantwoord. Ik had ze eigenlijk willen stellen voor de vraag over de begroting 2014.

Met toepassing van de wet op de Rijkscomptabiliteit kunnen er tot en met eind januari op het begrotingsjaar 2013 nog vereffeningen gebeuren.

Op welk volume worden de ontvangsten en uitgaven van de federale overheid in 2013 geraamd?

Hoe evalueert u die realisaties?

Wat was het geraamde structureel primair saldo in 2013? Hoeveel bedroeg de onderbenutting in 2013?

04.02 Minister Olivier Chastel: De totale fiscale ontvangsten op kasbasis in 2013 bedragen 102,6 miljard euro. We moeten wachten op de realisaties van de maand februari om over een definitief cijfer in ESER-termen te beschikken.

Inzake de niet-fiscale ontvangsten gaat men uit van een cijfer van 6,62 miljard euro. Het totaal aan intrestlasten zal 11,45 miljard euro bedragen. Het primaire uitgavensaldo voor 2013 bedraagt 86,07 miljard euro. Wanneer men rekening houdt met een kredietvolume van 47,13 miljard euro, exclusief IMF, bedraagt de gerealiseerde onderbenutting 1,07 miljard euro of 1,02 miljard euro, exclusief code 8. Dat is 250 miljoen euro beter dan de vooropgestelde 819 miljoen euro.

Op de persconferentie van 30 januari werd voor de gezamenlijke overheid een vorderingensaldo van 2,7 % meegedeeld. De Nationale Bank heeft dat cijfer intussen bevestigd. Het INR publiceert de definitieve cijfers in ESER-termen pas in september, maar geeft eind maart al een raming. Het cijfer van 2,7 % kan de komende maanden nog wijzigen, maar ik verwacht geen grote bijstellingen meer.

Met dat resultaat haalt België de door de Europese Commissie opgelegde doelstelling.

Het primaire structurele saldo in 2013 kan geraamd worden op ongeveer 1 % van het bbp. Dat cijfer is, net zoals de andere cijfers, voorlopig.

04.03 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw toelichting. Wij kunnen besluiten dat de resultaten over het jaar 2013 als gunstig kunnen worden geëvalueerd.

Ik stel wel vast dat de onderbenutting 250 miljoen hoger is dan geraamd. Dat kan positief zijn, maar ik hoop dat het niet samenvalt met een verhoging van de niet-betaalde facturen. Er bereiken mij immers geruchten, vooral uit de sectoren Justitie en Binnenlandse Zaken, dat nogal wat facturen over het jaar 2013 nog niet betaald zouden zijn. Dan is de onderbenutting een minder puike prestatie. Ik vind het belangrijk dat de Belgische Staat al zijn facturen tijdig betaalt.

Ik hoor onder meer dat tolken en gerechtsexperts reeds vele maanden wachten op betaling door Justitie. Dat legt een hypotheek op de werking van de rechtelijke macht en dat kunnen wij niet dulden. Ik hoop dat u daar aandacht aan wilt besteden, mijnheer de minister.

04.04 Minister Olivier Chastel: Het *encours* was op 1 januari 2014 hetzelfde als op 1 januari 2013.

04.05 Carl Devlies (CD&V): U bedoelt de onderbenutting?

04.06 Minister Olivier Chastel: Nee. Het *encours* is hetzelfde gebleven.

04.07 Carl Devlies (CD&V): Goed.

Maar misschien was het *encours* van 2013 ook niet helemaal gunstig? Misschien bestaat de gemelde toestand bij Justitie en Binnenlandse Zaken al langer?

Ik hoop dat u dat nakijkt en ter harte neemt. Ik krijg opmerkingen uit verschillende hoeken, en ik veronderstel dat die wel eens juist zouden kunnen zijn.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter:** Vraag nr. 21955 van de heer Van Hecke en vraag nr. 22186 van de heer Francken zijn uitgesteld.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.35 uur.
La réunion publique de commission est levée à 15.35 heures.